

Bill Sanders

PODRĘCZNIK HTML5

**NIEZBĘDNY PODRĘCZNIK DLA WEBMASTERÓW I PROGRAMISTÓW,
KTÓRZY CHCĄ SZYBKO ZACZAĆ PRACĘ Z HTML5!**

SMASHING MAGAZINE

- Głęboki przegląd nowych znaczników, atrybutów i wartości w HTML5
- Projektowanie struktury i nawigacji strony oraz korzystanie z grafik, plików audio i wideo
- Sposoby na poprawne wyświetlanie witryny w różnych przeglądarkach

» Idź do

- Spis treści
- Przykładowy rozdział
- Skorowidz

» Katalog książek

- Katalog online
- Zamów drukowany katalog

» Twój koszyk

- Dodaj do koszyka

» Cennik i informacje

- Zamów informacje o nowościach
- Zamów cennik

» Czytelnia

- Fragmenty książek online

» Kontakt

Helion SA
ul. Kościuszki 1c
44-100 Gliwice
tel. 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
© Helion 1991–2011

Podręcznik HTML5. Smashing Magazine

Autor: [Bill Sanders](#)

Tłumaczenie: Agata Smoczyńska

ISBN: 978-83-246-3317-3

Tytuł oryginału: [Smashing HTML5 \(Smashing Magazine Book Series\)](#)

Format: 168×237, stron: 352

- Gruntowny przegląd nowych znaczników, atrybutów i wartości w HTML5
- Projektowanie struktury i nawigacji strony oraz korzystanie z grafiki, plików audio i wideo
- Sposoby na poprawne wyświetlanie witryny w różnych przeglądarkach

**Niezbędny podręcznik dla webmasterów i programistów,
którzy chcą szybko zacząć pracę z HTML5!**

Po latach intensywnego rozwoju i niemal corocznego wprowadzania nowych, ulepszonych wersji nagle w 2000 roku dla języka HTML nastały czasy nadzwyczajnego jak na warunki sieci zastoju. Stary, dobry... ale mocno już wysłużony HTML4 zdecydowanie potrzebował gruntownych zmian. Przełom nastąpił w 2008 roku, gdy organizacja W3C opublikowała pierwszy szkic nowego standardu HTML5. Spotkał się on z tak entuzjastycznym przyjęciem, że od samego początku otrzymał mocne wsparcie rynku – popularne przeglądarki, począwszy od Google Chrome, przez Firefoksa czy Safari już zaczęły na wyścigi go implementować. Wciąż rozwijany HTML5 ma do zaoferowania sporo nowych, fantastycznych możliwości, które dają ambitnym webmasterom i programistom spore pole do popisu! Czy jesteś gotów po nie sięgnąć?

Jeśli skorzystasz z tej niezwykłej książki, będziesz mieć w zasięgu ręki całą wiedzę, której potrzebujesz, by zacząć działać! Ten podzielony na cztery części podręcznik pokaże Ci, jak zacząć pracę z najnowszą wersją HTML5, używać znaczników tego języka oraz różnych atrybutów i wartości. Dowiesz się, jak pracować z CSS oraz zapewniać swoim stronom doskonały wygląd i poprawne wyświetlanie na wszelkich możliwych nośnikach – od monitora komputera po ekran telefonu komórkowego. Zobaczysz także, jak zoptymalizować media w sieci, i zaczniesz sprawnie korzystać z tekstu, grafiki, audio, wideo czy nawigacji w przeglądarkach kompatybilnych z HTML5. Nauczysz się używać ciekawego, służącego do rysowania elementu canvas, a żebyś mógł z nim efektywnie pracować, autor wprowadzi Cię także w podstawy JavaScriptu i obiektowego modelu dokumentu (DOM) w HTML5. Ponadto zaczniesz stosować PHP do przetwarzania informacji wprowadzanych w postaci formularzy oraz przeczytasz o nowych obiektach geolocation i ich zaskakujących właściwościach.

Dzięki tej książce nauczysz się m.in. jak:

- pracować ze znacznikami HTML5 i CSS3
- zaprojektować strukturę witryny
- pracować z wartościami kolorów
- stworzyć przejrzystą i intuicyjną nawigację strony
- umieszczać grafikę oraz pliki audio i wideo na stronach HTML5
- wykorzystywać moc elementu canvas w HTML5
- korzystać z formularzy HTML5
- tworzyć interaktywność, zagnieżdżać obiekty i przechowywać informacje

**Wykorzystaj wszystkie możliwości, jakie oferuje HTML5 –
twórz świetnie wyglądające, interaktywne strony nowej generacji!**

Spis treści

Wstęp	13
CZĘŚĆ I JĘZYK SIECI	17
Rozdział 1 Wprowadzenie do HTML5	19
Tworzenie przy pomocy znaczników: przegląd	20
Wprowadzanie nowych elementów HTML5	21
Korzystanie z kontynuowanych znaczników z HTML4	23
Pomijanie lub zastępowanie niekontynuowanych znaczników	27
Wybieranie przeglądarki interpretującej HTML5	28
Mozilla Firefox	29
Google Chrome	30
Opera	32
Apple Safari	32
Microsoft Internet Explorer 9	33
Przegląd różnych wyświetleń	34
Do dzieła!	35
Rozdział 2 Znajomość znaczników HTML5	37
Parsowanie kodu	38
Znajomość HTML5 i związanych z nim plików	38
Dowiadujemy się, które pliki działają w sieci	40
Dowiadujemy się, jak działają znaczniki	41
Zaczynamy od podstawowych znaczników HTML	41
Opisywanie strony za pomocą znaczników	42
Rozpoznawanie części znacznika	43
Znajomość roli znacznika komentarza	45
Zagnieżdżanie znaczników	48
Do dzieła!	50
Rozdział 3 Znaczniki tekstowe i odrobina CSS3	53
Podstawy	54
Trochę więcej organizacji	55
Zastanówmy się nad strukturą	57
Dodajmy więcej struktury HTML5	59
Dodawanie stylu tekstowi za pomocą CSS3	62
Nadawanie stylu elementom HTML5 za pomocą właściwości CSS3	62
Tworzenie klas CSS3 i identyfikatory	69
Do dzieła!	73

Rozdział 4	Praca z wartościami kolorów	75
	Znajomość kolorów RGB	76
	Używanie nazw	76
	RGB i wartości procentowe HSL	77
	Ustawianie RGB za pomocą liczb całkowitych	80
	Ustawienia heksadecymalne: myślenie jak Twój komputer	81
	Dodawanie kolorom przejrzystości	84
	Tworzenie schematu koloru	86
	Z koloru podstawowego	86
	Z obrazu	87
	Integrowanie Twojej palety kolorów z Twoją stroną	88
	Do dzieła!	90
CZĘŚĆ II	STRONY, WITRYNY I PROJEKTY	93
Rozdział 5	Tworzenie strony	95
	Ustawianie bazy startowej	96
	Dodawanie witrynie charakteru za pomocą metadanych	97
	Kiedy skrypt jest potrzebny	98
	Projektowanie za pomocą sekcji	100
	Porządkowanie zawartości Twojej strony	104
	Akapity, podziały i listy	104
	Grupowanie bez dzielenia	108
	Rysunki i podpisy	111
	Organizacja plików	113
	Odwołania do obrazków i ich organizacja	113
	Odniesienie bezwzględne	113
	Odniesienie względne	114
	Do dzieła!	116
Rozdział 6	Wyświetlanie danych w tabelach	117
	Właściwości tabeli CSS3 dla HTML5	118
	Tabele i dane tabelaryczne	121
	Podstawowe elementy tabeli	121
	Nadawanie stylu tabeli	122
	Dodawanie obramowania za pomocą CSS3	123
	Oddzielanie danych za pomocą kolorów tła	125
	Tabele złożone	127
	Korzystanie z atrybutów rowspan i colspan	128
	Praktyczne rozpiętości w tabelach	130
	Do dzieła!	133
Rozdział 7	Wszystko o odnośnikach	135
	Element link i jego główne atrybuty	136
	Alternatywne arkusze stylów	136
	Ikony odnośników	139
	Wstępne pobieranie	140
	Inne atrybuty odnośnika	141

Odnosińniki strony	141
Więcej o atrybucie rel	142
Kotwice strony i identyfikatory	145
Cele	148
Korzystanie z elementu iframe	150
Zagnieżdżanie stron internetowych	151
Do dzieła!	153
Rozdział 8 Strategie nawigacji	155
Nawigacja w sieci	156
Nawigacja projektanta i użytkownika	156
Nawigacja globalna	157
Korzystanie z JavaScriptu do wzywania strony z odnośnikiem	163
Tworzenie spójności	165
Nawigacja pionowa i pozioma	167
Zastosowanie pseudoklas CSS3	167
Znajomość mechanizmów HTML5 w nawigacji pionowej	169
Korzystanie z ikon grafiki w nawigacji	172
Jednostronicowe witryny internetowe z pływającymi ramkami	172
Odwoływanie się do grafiki	173
Tworzenie i wykorzystywanie miniatur	173
Korzystanie z pływających ramek na urządzeniach przenośnych	175
Do dzieła!	176
CZĘŚĆ III MEDIA W HTML5	179
Rozdział 9 Grafika	181
Podstawy plików obrazu w HTML5	182
Liczy się format i piksele	182
Zachowywanie warstw w grafikach sieci	184
Praca nad rozmiarem plików graficznych	185
Korzystanie z programu graficznego do modyfikowania rozmiaru pliku	187
Umieszczanie obrazków i tworzenie elastycznych stron internetowych	195
Umieszczanie obrazka za pomocą atrybutu align	195
Elastyczny rozmiar obrazka z odrobiną JavaScriptu	197
Aplikacja dla plików dynamicznych SVG z plików Adobe Illustrator CS5	200
Do dzieła!	202
Rozdział 10 Dźwięk	205
Podstawy audio w HTML5	206
Atrybut autoplay	206
Atrybut controls	206
Atrybut preload	208
Atrybut loop	209
Obsługa audio przez przeglądarkę	209
Uratowany przez źródło: plan B	210
Atrybut type	210
Parametr codec typu źródłowego	211

Tworzenie plików audio	212
Rejestrator dźwięku w systemie Windows 7	212
Sound System w systemie Mac OS X	214
Efekty dźwiękowe: FX na Twoim komputerze	215
Dźwięk zmiany	215
Integrowanie efektów dźwiękowych ze stroną	217
Do dzieła!	220
Rozdział 11 Wideo	221
Tworzenie strony HTML5 z wideo	222
Wideo i kompatybilność przeglądarki	224
Tworzenie formatu WebM: program Miro Video Converter	225
Konwersja na 3GP: program Adobe Media Encoder CS5	226
Tworzenie filmów do zamieszczania w sieci	228
Kamery internetowe	228
Małe kamery wideo	229
Standardowe kamery wideo	230
Zrzuty wideo z ekranu	230
Wideo i atrybuty źródła	231
Atrybut type	231
Atrybut poster	232
Atrybut preload	233
Atrybut loop	233
Atrybut autoplay	234
Atrybut controls	234
Atrybut width i height	235
Do dzieła!	235
CZĘŚĆ IV DYNAMICZNE ZNACZNIKI HTML5 ORAZ ODROBINA JAVASCRIPTU I PHP	237
Rozdział 12 Dodajemy odrobinę języka JavaScript	239
Umieszczanie JavaScriptu na stronach HTML5	240
JavaScript w plikach zewnętrznych	240
Funkcje	241
Procedury obsługi zdarzeń	242
Korzystanie z obiektowego modelu dokumentu	246
Jak DOM współdziała z Twoją stroną i JavaScriptem	246
Elementy HTML5 i DOM	248
Przechowywanie tymczasowych wartości	250
Zmienne	250
Tablice	254
Obiekty	255
Do dzieła!	258
Rozdział 13 Korzystanie ze znacznika canvas na stronie	259
Podstawy elementu canvas	260
Prosta implementacja elementu canvas	262
Obrazki w elemencie canvas i cienie	269

Tworzenie złożonych rysunków za pomocą elementu canvas	274
Linie i ruch	275
Krzywe	279
Do dzieła!	285
Rozdział 14 Dodawanie formularzy	287
Dodawanie formularza	288
Główne atrybuty formularza	289
Formularz jako część DOM	294
Wiele rodzajów danych wejściowych	296
Atrybut list, rodzaj adresu URL i listy danych	298
Pola typu radio i checkbox ułatwiające wybieranie elementów danych wejściowych	300
Wybieranie daty	304
Do dzieła!	306
Rozdział 15 Zagnieżdżanie obiektów i przechowywanie informacji	307
Geolokalizacja	308
Znajdywanie szerokości i długości geograficznej	308
Pobieranie mapy	309
Praca z właściwościami geolokalizacji i wtyczka Google Earth	312
Przechowywanie w HTML5	314
Przechowywanie w sesji	314
Przechowywanie lokalne	318
Dodawanie i dostosowywanie obiektów na stronach HTML5	322
Dodawanie obiektu	322
Dostosowywanie obiektu	324
Do dzieła!	324
Rozdział 16 Przechwytywanie danych interaktywnych	325
Język programowania po stronie serwera	326
Konfiguracja PHP na Twoim komputerze	
(któremu wydaje się, że jest serwerem)	327
Testowanie PHP	327
Podstawy PHP	328
Przechwytywanie żądania post	330
Weryfikacja danych	330
Podstawowe struktury skryptu PHP	332
Tymczasowe przechowywanie danych	332
Główne operatory PHP	335
Tworzenie aplikacji poczty elektronicznej	337
Prosta aplikacja poczty elektronicznej	337
Przechwytywanie i wysyłanie PHP	340
Dodawanie nagłówka i automatycznej odpowiedzi w PHP	341
Do dzieła!	343
Skorowidz	345

5

TWORZENIE STRONY

WIELE NOWYCH znaczników HTML5 to znaczniki strukturalne. W poprzednich rozdziałach niektóre z nich były używane, ale niekoniecznie zostały wytłumaczone. W tym rozdziale przyjrzymy się z bliska budowaniu stron HTML5 za pomocą CSS3

i procesowi ich tworzenia. Niektóre elementy staną się zrozumiałe, jak tylko zaczniesz korzystać z JavaScriptu, jeśli jednak stworzysz swoją stronę według wytycznych HTML5, będzie ona gotowa do użycia po dodaniu choćby odrobiny JavaScriptu.

GÓRNA CZĘŚĆ DOKUMENTU HTML5

W czterech pierwszych rozdziałach tej książki wyjaśniłem w dużym stopniu, jak wykorzystywane są informacje ponad znacznikiem `<body>`. Kod powyżej tego znacznika nie dodaje zawartości stronie, ale wpływa na jej wygląd i informuje przeglądarkę, że jest to strona internetowa i jaki jest jej rodzaj. Rysunek 5.1 przedstawia ogólną budowę pierwszej części strony internetowej.

Rysunek 5.1. Tworzenie górnej części strony

Znacznik `<html>` jest elementem bazowym i wewnątrz tego elementu możesz umieścić atrybut `language`. Wewnątrz kontenera `<head>` znajdują się elementy metadanych. Są w nim też elementy skryptowe; one także są pokrótce omówione w tym podrozdziale i dalej w całej części IV książki.

Poza skryptami CSS3 nasze dotychczasowe przykłady nie umieszczały w nagłówku dokumentu HTML5 wielu znaczników. Znacznik `<meta>` może być używany na wiele sposobów, ale do tej pory korzystaliśmy z niego tylko do określania zestawu znaków. W tym rozdziale pokażę więcej sposobów jego użycia.

USTAWIANIE BAZY STARTOWEJ

Wewnątrz typowej witryny internetowej znajduje się zazwyczaj kilka różnych stron, do których odnośniki znajdują się na stronie głównej. Witryna internetowa działa jak system nawigacji, który ma odnośniki do różnych stron. Jeśli ustawisz w nagłówku swojej strony znacznik `<base>` z odnośnikiem do adresu URL, możesz odwoływać się do innych stron względem strony głównej. Na przykład poniższe dwa przykłady (pliki *Base.html* i *FirstBase.html* znajdujące się w folderze rozdziału 5. pod adresem <ftp://ftp.helion.pl/przyklady/tfanh5.zip>) mają odnośniki do siebie nawzajem, ale odnoszą się do bazy, która jest ustawiona w kontenerze nagłówka.

```

<!DOCTYPE HTML>
<html><head>
<base href="http://helion.pl/pliki/TFANH5/base/">
<style type="text/css">
body {
  background-color:#FCC;

```

```

}
</style>
<meta charset="utf-8">
<title>Baza startowa</title>
</head>
<body>
<h1>To jest baza startowa</h1>
<a href="FirstBase.html">Pierwsza baza</a>
</body></html>

<!DOCTYPE HTML>
<html><head>
<base href="http://helion.pl/pliki/TFANH5/base/">
<style type="text/css">
body {
    background-color:#FC0;
}
</style>
<meta charset="utf-8">
<title>Pierwsza baza</title>
</head>
<body>
<h1>To jest pierwsza baza</h1>
<a href="Base.html">Baza startowa</a>
</body>
</html>

```

Co się tutaj dzieje? Znacznik `<base>` dyktuje Twojej przeglądarce, jak rozwiązać problem odnośników do innych dokumentów HTML — takich jak znacznik kotwicy `<a href="Base.html">`. Twoja przeglądarka będzie wiedziała, że ma szukać dokumentu *Base.html* w miejscu określonym w znaczniku `<base>`, mianowicie pod adresem *http://helion.pl/pliki/TFANH5*.

DODAWANIE WITRYNIE CHARAKTERU ZA POMOCĄ METADANYCH

Do tej pory korzystaliśmy ze znacznika `<meta>`, by stwierdzić, że Twoja witryna korzysta z zestawu znaków UTF-8, ale element `meta` może zrobić dużo więcej. Należy go postrzegać jako element charakteryzujący się wielozadaniowością. Najważniejsze atrybuty elementu `meta` to `name` i `content`. Za pomocą atrybutu `name` ustawionego na `keywords` możesz określić listę słów kluczowych dla swojej witryny. W ten sposób wyszukiwarki mogą znaleźć Twoją witrynę, gdy użytkownicy próbują znaleźć produkty lub usługi — lub nawet tylko tematy, które zawrzesz na swoich stronach. Przypuśćmy na przykład, że Twoja witryna ma odnośniki do blogów i innych stron na temat psich bud. Twój znacznik `meta` będzie wyglądał mniej więcej tak:

```
<meta name="keywords" content="pies, tresura, szkolenie, agility">
```

Wszystkie wartości zawartości muszą być oddzielone przecinkami. Te tokeny mogą być bezpośrednio powiązane z zawartością lub z tym, czego ktoś może szukać. Znaczniki zawartości `meta` łatwo się ustawia i możesz w ten sposób pomóc użytkownikom znaleźć drogę do Twojej witryny.

Kolejny bardzo fajny atrybut znacznika `<meta>` to `http-equiv` przyjmujący stan `refresh`. Korzystając z tego atrybutu, możesz automatycznie odświeżać stronę lub nawet zmieniać strony HTML. Na przykład część Twojej strony może wyświetlać automatyczny pokaz zdjęć z przyjęcia lub zdjęć znajomych w klubie. Format znacznika dla stanu `refresh` wygląda następująco:

```
<meta http-equiv="refresh" content="[secs]">
```

Na przykład poniższy znacznik odświeża (załadowuje ponownie) stronę co 30 sekund:

```
<meta http-equiv="refresh" content="30">
```

Możesz ładować ponownie nie tylko tę samą stronę, ale również inne strony. Jeśli chcesz ładować serię stron, możesz ustawić początkowy znacznik `meta` jak poniżej, by ustawić stronę przypisaną jako wartość URL po pół sekundy:

```
<meta http-equiv="refresh" content=".5; url=pg2.html">
```

Zwróć uwagę, że zawartość pól zarówno liczby sekund, jak i adresu URL jest w tym samym zestawie znaków cudzysłowu. Poniższy kod HTML5 uruchamia serię stron, które są odświeżane do momentu załadowania się strony głównej:

```
<!DOCTYPE HTML>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8"> <meta http-equiv="refresh" content=".5; url=pg2.html">
<title>Obraz nr 1</title>
</head>
<body>

</body>
</html>
```

Zaraz po stronie początkowej nastąpi poniższa sekwencja — tylko jedna na stronę:

- strona nr 2: `<meta http-equiv="refresh" content=".5; url=pg3.html">`
- strona nr 3: `<meta http-equiv="refresh" content=".5; url=pg4.html">`
- strona nr 4: `<meta http-equiv="refresh" content=".5; url=pg5.html">`
- strona nr 5: `<meta http-equiv="refresh" content=".5; url=homeNow.html">`

Strona główna `homeNow.html` nie miałaby stanu `refresh` w znaczniku `<meta>`. Poza elementem `meta` z atrybutem `content-type` nie miałaby też żadnego innego znacznika `meta`. (Będzie się to powtarzało w nieskończoność, jeśli zapętłisz swoją stronę główną i pierwszą!)

KIEDY SKRYPT JEST POTRZEBNY

Im więcej używasz HTML5, tym bardziej potrzebujesz skryptu, by tworzyć jak najlepsze strony. Najbardziej powszechnym językiem skryptowym używanym z HTML5 jest JavaScript. Twoja przeglądarka ma interpreter dla JavaScriptu, tak samo jak dla HTML5. Na szczęście JavaScript

jest łatwy do nauczenia się i działa w małych fragmentach — nie tylko programiści mogą go obsługiwać.

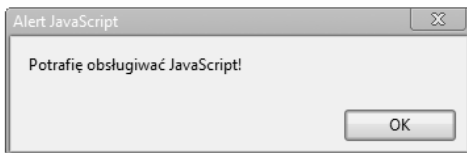
By włączyć do pracy JavaScript, potrzebujesz tylko dodać mały skrypt w nagłówku strony. Tutaj jest format znacznika:

```
<script type="text/javascript">
```

Program JavaScript przechodzi do reszty kontenera `<script>`. Poniższy kod HTML5 (plik *ScriptTag.html* znajdujący się w folderze rozdziału 5. pod adresem <ftp://ftp.helion.pl/przyklady/tfanh5.zip>) pokazuje, jak łatwy do nauczenia się jest JavaScript.

```
<!DOCTYPE HTML>
<html>
<head>
<script type="text/javascript">
    alert("Potrafię obsługiwać JavaScript!");
</script>
<meta charset="utf-8">
<title>Smak JavaScriptu</title>
</head>
<body>
Typowa strona internetowa....
</body>
</html>
```

Kiedy przetestujesz ten krótki program, zobaczysz pojawiające się okno ostrzeżenia (pokazane na rysunku 5.2).

Rysunek 5.2. JavaScriptowe okno ostrzeżenia

Tak na marginesie zauważysz, że JavaScriptowe okno ostrzeżenia ładuje się przed załadowaniem Twojej strony. To dlatego, że wszystko, co znajduje się w kontenerze nagłówka, ładuje się jako pierwsze. Jeśli masz bardziej złożony program JavaScript, który zostanie użyty na Twojej stronie HTML5, przetestuj go w różnych przeglądarkach i umieść go także w zewnętrznym pliku JavaScript. Rysunek 5.3 przedstawia to samo okno ostrzeżenia w przeglądarce Safari na iPhone; możesz wyraźnie zobaczyć, że strona skojarzona z kodem HTML5 nie załadowała się.

Jak tylko użytkownik kliknie OK, strona się załaduje. W międzyczasie możesz zobaczyć pliki z katalogu w tle na swoim urządzeniu przenośnym. Dodatkowo zwróć uwagę, że okno ostrzeżenia pokazuje domenę, w której mieści się JavaScript. Niektóre przeglądarki, takie jak Google Chrome, najpierw sprawdzają, czy użytkownik chce zaakceptować JavaScript z nazwanej witryny, zanim wyświetlą właściwe ostrzeżenie (podwójne ostrzeżenie!).

Rysunek 5.3. Okno ostrzeżenia ładujące się przed załadowaniem strony

Tak jak arkusze stylów, programy JavaScript mogą być ładowane z plików zewnętrznych. Zamiast jednak korzystać z elementu `link`, pliki JavaScript są ładowane za pomocą elementu `script`, tak jak pokazuje poniższy przykład:

```
<script type="text/javascript" src="smashingJS.js"></script>
```

Pliki JavaScript zapisujemy z rozszerzeniem `.js`, a pliki CSS3 z rozszerzeniem `.css`.

W części IV naszej książki zobaczysz dużo JavaScriptu podczas korzystania ze znacznika `<canvas>` i kilku innych znaczników HTML5. Znaczniki `<script>` i zawarty w nich kod JavaScript mogą być dodawane dokładnie w środku kodu HTML5. Zaletą umieszczania JavaScriptu w kontenerze nagłówka jest ładowanie się jego zawartości jako pierwszej, jeszcze przed załadowaniem się strony.

PROJEKTOWANIE ZA POMOCĄ SEKCJI

Główna zmiana w HTML5 w porównaniu ze starszymi wersjami HTML dotyczy sekcji. Przed powstaniem HTML5 mogłeś myśleć o sekcjach jako o elemencie `body` i kilku znacznikach `<h...>`. W HTML5 możemy sobie wyobrażać stronę jako wiele sekcji i podsekcji. Większym elementem kontekstowym strony jest `article` i tak jak w artykule w gazecie, możesz znaleźć w nim różne sekcje, które tworzą blok tekstu. Rysunek 5.4 przedstawia przegląd sekcji strony HTML5.

Rysunek 5.4. Sekcje, które składają się na stronę

Na rysunku 5.4 widać różne bloki informacji, ale używane znaczniki nie mają generalnie zdolności, by wizualnie strukturyzować informacje. Znaczniki `<h>`, które są elementami sekcji, na pewno konfiguruje tekst w różnych rozmiarach, jednak inne znaczniki sekcji mają za zadanie nie tylko pomóc zorganizować stronę, ale też określić jej wygląd podczas wyświetlania.

Oto elementy sekcji:

- `body`,
- `section`,
- `nav`,
- `article`,
- `aside`,
- `h1 ... h6`,
- `hgroup`,
- `header`,
- `footer`,
- `address`.

Element `body` jest korzeniem sekcji, tak jak element `html` jest korzeniem strony. W poprzednich rozdziałach widziałeś kilka elementów sekcji, więc powinieneś je znać. Poniższy skrypt pomoże Ci zobaczyć, jak używa się kilku z nich naraz, i rozważyć ich użycie (plik *ArticleStructure.html* znajdujący się w folderze rozdziału 5. pod adresem <ftp://ftp.helion.pl/przyklady/tfanh5.zip>).

```

<!DOCTYPE HTML>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<title>Sekcje</title>
</head>
<body>
<article>
  <header>
    <h1>Piloci i Samoloty</h1>
    <p><q>Nigdy nie zostawiłem żadnego tam na górze</q>. <i>Ace Davis</i></p>
  </header>
  <nav><a href="#"> Bezpieczeństwo</a> | <a href="#">Wykaz czynności
  ↳ kontrolnych</a> | <a href="#">Lądowanie</a></nav>
  <section>
    <h2>Historie prawdziwych pilotów o lataniu</h2>
    <h3>...i inne lekarstwa na bezsenność.</h3>
    <section>
      <h4>Na krótko przed końcem</h4>
      <p>Krótko przed końcem pracy wieża kontrolna wezwała Maule do natychmiastowego
      ↳ startu, który wykonaliśmy około 4,5 metra od pasu startowego z prędkością
      ↳ 30 km/h. Coś pokryło mój wiatrochron, kiedy przyspieszyłem. Gdy wieża zdała
      ↳ sobie sprawę z popełnionego błędu, nakazała powrót i udało nam się
      ↳ bezpiecznie wylądować.</p>
    </section>
    <section>
      <h4>Prąd termiczny podczas startu</h4>
      <p>Kiedy wystartowaliśmy z Gila Bend w Arizonie przy temperaturze otoczenia 38 C,
      ↳ napotkaliśmy silny prąd termiczny na końcu pasa, który zabrał naszą Cessnę
      ↳ 177b na wysokość 4,500 metrów w równo 12 sekund, gdzie wyrównaliśmy
      ↳ i kontynuowaliśmy do Nowego Meksyku z pomocą strumienia odrzutowego,
      ↳ ustanawiając nowy rekord prędkości.</p>
    </section>
  </section>
  <aside>
    <h2>Prawdomyślny pilot znaleziony!</h2>
    <p>Emily Rudders, pilot z Moose Bite w stanie Vermont, została uznana za
    ↳ jedyne istniejącego prawdziwego pilota. Zapytana o swoją najbardziej
    ↳ ekscytującą podniebną przygodę, Emily odpowiedziała: <q>"Nigdy nie leciałam
    ↳ żadnym samolotem. I tylko strzelam do nich, gdy przelatują i przeszkadzają
    ↳ łosiom".</q></p>
  </aside>
  <footer>
    <address>
      Kontakt:<a href="www.aopa.org">AOPA</a>
    </address>
  </footer>
</article>
</body>
</html>

```

Zadaniem sekcji jest podział strony na spójne części. Tworzą one organizacyjny zestaw elementów i chociaż mogą być używane do formatowania, nie jest to ich głównym zadaniem. Podczas nadawania akapitowi lub grupie akapitów formatowania należy, zgodnie z zaleceniami zawartymi w standardach W3C, używać znacznika `<div>`.

Rysunek 5.5 przedstawia wygląd strony. Może nie jest ona zbyt atrakcyjna, ale na pewno jest funkcjonalna. Artykuł jest o pilotach i lataniu. Nagłówek artykułu przedstawia tytuł artykułu (*Piloci i samoloty*) i zawiera przytoczoną wypowiedź pilota zapisaną z użyciem znacznika `<q>`. Zaraz za nagłówkiem znajduje się pierwsza sekcja zawierająca historie o lataniu. Wewnątrz niej zagnieżdżone są dwa znaczniki `<section>`, które oddzielają od siebie dwie historie.

Nawiązująca do reszty treści sekcja o prawdziwości historii pilotów znajduje się w oddzielnym kontenerze elementu `aside`. Na rysunku 5.4 możesz zauważyć, że element ten został umieszczony w oddzielnym akapicie, ale sam w sobie stanowi on nawiązanie do sensu strony. Nie jest on elementem służącym do formatowania.

Rysunek 5.5. Strona zbudowana za pomocą elementów sekcji

Dlaczego powinieneś w ogóle zwracać uwagę na organizację sekcji

Może Ci się wydawać, że da się stworzyć stronę bez kłopotania się ze znacznikami sekcji. To prawda. Choć pod przykrywką dobrze działającej strony znajduje się dudniący silnik, który może się odwoływać do różnych części Twojej strony, znany jako Obiektowy Model Dokumentu (DOM) — różne kombinacje, które ustawiłeś za pomocą elementów sekcji, mogą być w nim adresowane jako różne obiekty i ich pochodne w dobrze ponumerowanym strumieniu danych krążących po Internecie. Jeśli poświęcisz nieco uwagi modelowi organizacyjnemu używanemu w HTML5, Twoja strona będzie szczęśliwa, Internet będzie szczęśliwy i cała galaktyka będzie szczęśliwa.

Wreszcie na dole artykułu znajduje się stopka (<footer>). Elementy stopki mogą znajdować się gdziekolwiek, także wewnątrz indywidualnych kontenerów elementów `section` i `aside`. Stopki zachowują się jak elementy formalnie zamykające dla elementów sekcji. Wewnątrz stopki znajduje się element `address` z odnośnikiem adresu URL nawiązującym do artykułu.

Patrząc na stronę przedstawioną na rysunku 5.5 oraz jej kod, możesz zobaczyć sens strony opisany w znacznikach sekcji. Jak już wcześniej zaznaczyłem, nie służą one do formatowania, ale do organizowania sensu strony.

PORZĄDKOWANIE ZAWARTOŚCI TWOJEJ STRONY

Kiedy będziesz mieć już swój plan organizacyjny, uporządkuj zawartość strony za pomocą różnych sekcji. Na rysunku 5.4 mogłeś zobaczyć, że kilka elementów sekcji zawiera elementy grupowania, takie jak znaczniki `<p>`. Elementy grupowania są najlepszym miejscem na dodawanie stylów CSS3, w przeciwieństwie do elementów sekcji. W tym podrozdziale dowiesz się, jakie są główne elementy pomocne w organizowaniu materiałów.

AKAPITY, PODZIAŁY I LISTY

Znaczniki `<p>` i `<div>` są używane jako konie pociągowe stron HTML do grupowania i nadawania stylu. Oba są bardzo ważne, ale musisz pamiętać, że ich zadaniem nie jest już dzielenie zawartości Twojej strony na sekcje. Zamiast tego możesz myśleć o nich jak o elementach grupujących sekcji. Na przykład poniższy fragment kodu pokazuje stary sposób korzystania z tych dwóch znaczników:

```
<div>
  <h1>Wszystko o tym, co ważne</h1>
  <p>
    <h2>Szukanie prawdziwej miłości</h2>
  </p>
  <p>
    <h2>Wybór odpowiedniej kariery</h2>
  </p>
  <p>
    <h2>Znajdowanie miejsca parkingowego</h2>
  </p>
</div>
```

Ten kod działa świetnie w HTML5, ale zadziała jeszcze lepiej przy użyciu bardziej odpowiedniego elementu do tego zadania. Poprawiony kod wygląda następująco:

```
<header>
  <h1>Wszystko o tym, co ważne</h1>
</header>
<section>
  <h2>Szukanie prawdziwej miłości</h2>
  <h2>Wybór odpowiedniej kariery</h2>
  <h2>Znajdowanie miejsca parkingowego</h2>
</section>
```

Na Twojej stronie wygląda to tak samo, choć strony HTML5 będą praktyczniejsze, kiedy użyjesz nowych elementów sekcji.

Nasuwa się pytanie: „Gdzie mogą być użyte elementy `p` i `div`?”. Tak naprawdę nie chcesz polegać na żadnym z nich. Mogą być jednak przydatne, jeśli chcesz dodać element stylu lub inny atrybut w środku znacznika `<article>` lub `<section>`. Rozważ poniższy kod (plik *UseDiv.html* znajdujący się w folderze rozdziału 5. pod adresem <ftp://ftp.helion.pl/przyklady/tfanh5.zip>).

```
<!DOCTYPE HTML>
<html>
<head>
<style type="text/css">
body {
  font-family:"Comic Sans MS", cursive;
  color:#0C6;
  background-color:#FFC;
}
.dziewczynki {
  background-color:pink;
}
.chlopcy {
  background-color:powderblue;
}
</style>
<meta charset="utf-8">
<title>Imiona dla dzieci</title>
</head>
<body>
<article>
<header>
  <h1>Imiona dla dzieci</h1>
</header>
<section>
  <div class="dziewczynki">
    <h2>Dziewczynki</h2>
    <ul>
      <li>Oliwia</li>
      <li>Teresa</li>
      <li>Emilia</li>
    </ul>
```

```

    </div>
</section>
<section>
  <div class="chłopcy">
    <h2>Chłopcy</h2>
    <ul>
      <li>Jakub</li>
      <li>Ryszard</li>
      <li>Jan</li>
    </ul>
  </div>
</section>
</body>
</html>

```

Rysunek 5.6 pokazuje wynik powyższego kodu; co ważne, znacznik `<div>` został wykorzystany tylko do nadania kolorów tła dwóm różnym elementom `<section>`.

Rysunek 5.6. Użycie znacznika `<div>` do nadania stylu

W widocznej na rysunku liście punktowanej element `div` umożliwił użycie dwóch różnych stylów tła w kontenerze `section` bez dodawania klas znacznikowi `<section>`. Pamiętaj, że oba znaczniki `<p>` i `<div>` są elementami bardziej ogólnymi, a zawsze powinieneś używać elementów, które najlepiej opisują Twój obiekt na stronie.

Poza grupowaniem i nadawaniem stylu z użyciem znacznika `<div>` listy służą też do przedstawiania danych. HTML5 nadal korzysta ze znaczników `<ul>` do grupowania na przykład imion dla dzieci — chłopców i dziewczynek. Mała, ale znacząca różnica polega na tym, czy tworzona lista jest numerowana (`<ol>`), czy nienumerowana (`<ul>`).

Użycie listy nienumerowanej lub numerowanej zależy od kontekstu. Na przykład w 2010 roku podczas rozgrywanych w Republice Południowej Afryki piłkarskich Mistrzostw Świata cztery najlepsze drużyny pochodziły z Niemiec, Holandii, Hiszpanii i Urugwaju. Jeśli tworzyłbyś ich listę na początku mistrzostw, mógłbyś skorzystać z listy nienumerowanej. Na koniec mistrzostw lepiej jednak byłoby użyć listy numerowanej, by pokazać ostateczne wyniki. Poniższa strona (plik *ol_ul.html* znajdujący się w folderze rozdziału 5. pod adresem *ftp://ftp.helion.pl/przyklady/tfanh5.zip*) przedstawia różne listy punktowane zależne od kontekstu i znaczenia, które mu towarzyszy.

```
<!DOCTYPE HTML>
<html>
<head>
<style type="text/css">
/*20268C,0C080C,2F8C2B,F27507,F20505 */
body {
    background-color:#2F8C2B;
    color:#0C080C;
    font-family:Verdana, Geneva, sans-serif;
}
h2 {
    background-color:#F27507;
    color:#20268C;
    font-family:"Comic Sans MS", cursive;
}
h3 {
    font-family:"Comic Sans MS", cursive;
}
ol {
    background-color:#F27507;
}
ul {
    background-color:#F20505;
}
</style>
<meta charset="utf-8">
<title>Lista numerowana i nienumerowana</title>
</head>
<body>
<h2>Mistrzostwa Świata 2010</h2>
<h3>Początek</h3>
<ul>
    <li>Hiszpania</li>
    <li>Holandia</li>
    <li>Niemcy</li>
    <li>Urugwaj</li>
</ul>
<h3>Koniec</h3>
<ol>
    <li>Hiszpania</li>
    <li>Holandia</li>
    <li>Niemcy</li>
    <li>Urugwaj</li>
```

```
</ol>
</body>
</html>
```

Jak widzisz na rysunku 5.7, nie ma znaczenia, czy grupa na początku Mistrzostw Świata ułożona jest według hierarchii — lista składa się po prostu z czterech drużyn. Na koniec kolejność jest jednak bardzo ważna, więc lista numerowana jest bardziej odpowiednia.

Rysunek 5.7. Numerowane i nienumerowane listy oddają różne znaczenie

Mogłeś również zauważyć, że dwa różne rodzaje list mają odmienne kolory tła dodane za pomocą CSS3. Używając więc elementów grupowania, możesz też chcieć dalej pogrupować zawartość za pomocą koloru, co pokazano na rysunku 5.6 i 5.7.

GRUPOWANIE BEZ DZIELENIA

Znacznik `<hr>` to element grupowania, którego nie powinieneś używać do niczego innego niż oddzielanie nagłówka od reszty strony (do tego też lepiej nie). Element `hr` (pozioma linia) to po prostu linia, ale powinna być używana rozsądnie i rzadko. Zwróć uwagę na przykład na poniższy fragment wiersza pt. „Kubla Chan” Samuela Taylora Coleridge’a (przeł. Jerzy Pietrkiewicz):

W Xanadu kazał Kubla Chan wznieść cud,
 Pałac rozkoszy, gdzie przepych bez końca;
 Płynęła święta rzeka Alf, jej chłód
 Wśród niezmierzonych pieczar trwał, aż z wód
 Szum wlał się w morze mroczne bez krzty słońca.

Sto urodzajnych pól, za nimi wieże
 I mury — jednym kręgiem jak pancerzem
 Objęto; w środku sady i strumienie
 Kręte, nad nimi kwitną wonne drzewa,
 A tam znów bory stare jak wzgórz cienie,
 Gdzie w plamach słońca zieleń się przelewa.

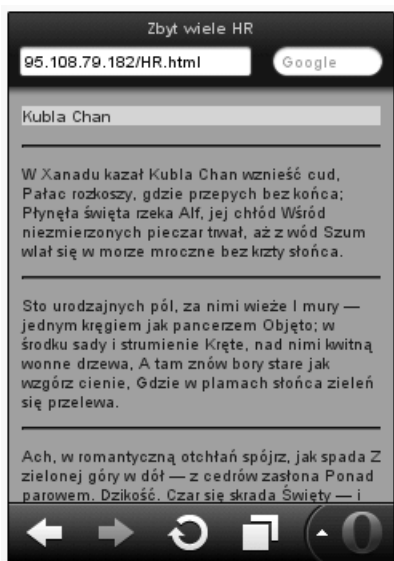
Ach, w romantyczną otchłań spójrz, jak spada
 Z zielonej góry w dół — z cedrów zasłona
 Ponad parowem. Dzikość. Czar się skrada
 Święty — i straszy twarz księżycy blada,
 Gdy lka z tęsknoty kochanka demona.

Trzy zwrotki są oddzielone zwykłą podwójną spacją, tak jak tytuł. Jeśli znaczniki `<hr>` zostaną jednak umieszczone tak jak w poniższym kodzie (plik *HR.html* znajdujący się w folderze rozdziału 5. pod adresem <ftp://ftp.helion.pl/przyklady/tfanh5.zip>), zobaczysz inny zintegrowany wygląd wiersza.

```
<!DOCTYPE HTML>
<html>
<head>
<style type="text/css">
/*A1A680,D9D7BA,D90404,8C0303,590202 */
body {
  background-color:#A1A680;
  color:#590202;
  font-family:"Palatino Linotype", "Book Antiqua", Palatino, serif;
  font-size:8px;
}
h4 {
  background-color:#D9D7BA;
  color:#8C0303;
  font-family:Tahoma, Geneva, sans-serif;
}
</style>
<meta charset="utf-8">
<title>Zbyt wiele HR</title>
</head>
<body>
<header>
  <h4>Kubla Chan</h4>
</header>
<article>
  <hr>
  W Xanadu kazał Kubla Chan wznieść cud,<br>
  Pałac rozkoszy, gdzie przepych bez końca;<br>
  Płynęła święta rzeka Alf, jej chłód<br>
  Wśród niezmierzonych pieczar trwał, aż z wód<br>
```

```
Szum wlał się w morze mroczne bez krzty słońca.<br>
<hr>
Sto urodzajnych pól, za nimi wieże<br>
I mury – jednym kręgiem jak pancerzem<br>
Objęto; w środku sady i strumienie<br>
Kręte, nad nimi kwitną wonne drzewa,<br>
A tam znów bory stare jak wzgórz cienie,<br>
Gdzie w plamach słońca zieleń się przelewa.<br>
<hr>
Ach, w romantyczną otchłań spójrz, jak spada<br>
Z zielonej góry w dół – z cedrów zasłona<br>
Ponad parowem. Dzikość. Czar się skrada<br>
Święty – i straszy twarz księżycą blada,<br>
Gdy łąka z tęsknoty kochanka demona. </article>
</body>
</html>
```

Jak widzisz, wszystkie znaczniki `<hr>` są wewnątrz elementu `<article>`, podczas kiedy tytuł jest częścią elementu header. Na rysunku 5.8 strona jest jednak wyświetlona na urządzeniu przenośnym i poziome linie niczego nie rozjaśniają, natomiast fragmentują całość.

Rysunek 5.8. Linie poziome mogą podzielić znaczenie

Linia pozioma może się przydać, gdy Twoja strona dzieli się na wyraźne części. Nawet wtedy powinieneś jednak dodać CSS3 w celu rozjaśnienia elementu `hr`, by stał się on bardziej subtelny — powinno też pomóc dodanie przejrzystości. Dobrzy projektanci wiedzą, jak korzystać z linii poziomej oszczędnie, natomiast zwykli użytkownicy mogą łatwo narobić bałaganu na swoich stronach, nadużywając znaczników `<hr>`.

RYSUNKI I PODPISY

Jedne z bardziej frustrujących elementów HTML5 to znaczniki `<figure>` i `<figcaption>`, szczególnie gdy są używane razem. Umieszczając element `figcaption` wewnątrz kontenera elementu `figure`, możesz przypuszczać, że tworzą one jeden obiekt dla układu i projektu. Element `figcaption` jest uważany za produkt elementu `figure`, kiedy element `figcaption` jest zagnieżdżony wewnątrz elementu `figure`. Nie znaczy to jednak, że pokazują się one razem na stronie. W rzeczywistości wyrównanie obrazka z podpisem może okazać się bardzo podchwytliwe.

W przypadku bardziej wyszukanego formatowania CSS3 obrazek i jego podpis mogą być traktowane jako obiekty o relacjach zbliżonych do relacji rodzica i dziecka. Z faktu, że elementy `figure` i `caption` należą do elementów grupowania HTML5, nie wynika, że są one formatowane razem na stronie; zamiast tego można się do nich odwoływać jako do pojedynczego przepływu głównej zawartości strony. W międzyczasie musisz ostrożnie pracować z obydwojema elementami razem, tak jak pokazano w poniższym kodzie HTML5 (plik *Figure_n_caption.html* znajdujący się w folderze rozdziału 5. pod adresem <ftp://ftp.helion.pl/przyklady/tfanh5.zip>), gdzie napis odwołuje się do stylowanego obrazka.

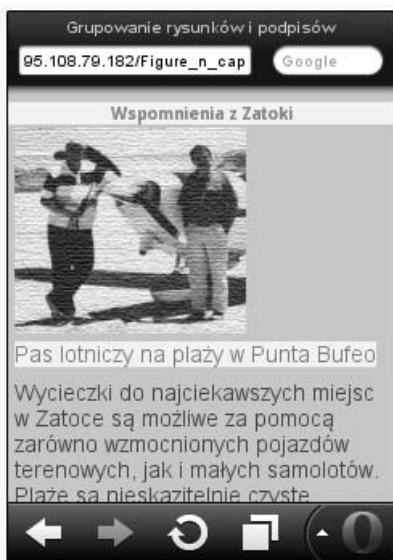
```
<!DOCTYPE HTML>
<html>
<head>
<style type="text/css">
/* 732D3F,A66879,D9C3B0,260101,F2F2F2 */
body {
    background-color:#D9C3B0;
    color:#732D3F;
    font-family:Verdana, Geneva, sans-serif;
    font-size:11px;
}
aside {
    margin-left:260px;
}
h1 {
    font-family:"Trebuchet MS", Arial, Helvetica, sans-serif;
    background-color:#F2F2F2;
    color:#A66879;
    text-align:center;
}
figcaption {
    color:#A66879;
    background-color:#F2F2F2;
}
img {
    margin:5px;
}
</style>
<meta charset="utf-8">
<title>Grupowanie rysunków i podpisów</title>
</head>
<body>
```



```
<header>
  <h1>Wspomnienia z Zatoki</h1>
</header>
<article>
  <figure> <br>
    <figcaption>Pas lotniczy na plaży w Punta Buefo</figcaption>
  </figure>
  <section>
    <p> Wycieczki do najciekawszych miejsc w Zatoce są możliwe za pomocą zarówno
    ↳wzmocnionych pojazdów terenowych, jak i małych samolotów. Plaże są
    ↳nieskazitelnie czyste, niezatłoczone i niezaśmiecone. Czas spędzony na
    ↳wędkowaniu jest wynagrodzony, kiedy ryby zostaną przyrządzone w rybnym tacos
    ↳- specjale, którego nie można przeoczyć. <i>Zatoka Kalifornijska</i> (znana
    ↳również jako <i>Morze Corteza</i> i <i>Morze Vermillona</i>) jest jasna
    ↳i czysto niebieska. Oczywiście plaże są niezatłoczone i wolne od odpadków
    ↳pozostawionych przez innych.</p>
  </section>
</article>
</body>
</html>
```

Zacznij myśleć o elementach i ich pochodnych. W naszym przypadku element `figcaption` jest elementem pochodnym elementu `figure`. Rysunek 5.9 przedstawia podpis pod obrazkiem, a oba są umieszczone w kontenerze `<figure>`.

Jak widać na rysunku 5.9, kontener `<figcaption>` ma nadany inny styl, mimo że pochodzi z kontenera `<figure>`. Nie możesz jednak zakładać, że element `figcaption` będzie odpowiednio ustawiony na rysunku 5.9 tylko dlatego, że pochodzi od elementu `figure`, któremu nadaje podpis.

Rysunek 5.9. Elementy `figure` i `figcaption` z grafiką

ORGANIZACJA PLIKÓW

Organizacja plików prostej strony jest łatwa. Wraz ze wzrostem złożoności strony, szczególnie kiedy w jej tworzenie zaangażowanych jest wielu projektantów i programistów, pojawia się konieczność uporządkowania jej za pomocą oddzielnych katalogów lub czasami serwerów. W tym podrozdziale dowiesz się o kilku sprawach organizacyjnych i o tym, jak sobie radzić z organizacją i dostępem do plików.

ODWOŁANIA DO OBRAZKÓW I ICH ORGANIZACJA

Typowa witryna internetowa ma jeden albo więcej folderów (katalogów) przeznaczonych na pliki grafiki lub ich typy. W większości przykładów w książce nie używano do tej pory oddzielnych folderów dla obrazów i stron HTML5, które je łądowały; zamiast tego wszystkie pliki były umieszczane w tym samym katalogu co pliki HTML5. Kiedy mamy więcej stron i obrazów do załadowania na stronach, bardziej wydajnym sposobem zarządzania naszą witryną jest używanie oddzielnych folderów dla różnych grup mediów. To, jak zorganizujesz obrazy, będzie zależało od wielu różnych czynników. Poniżej przedstawiam kilka możliwych katalogów i podkatalogów, z których będziesz korzystać:

- podział na grupy (*Zwierzęta > Ssaki > Gryzonie > Myomorpha > Mysz domowa > Mickey*),
- temat (*Wakacje > Dokąd pojechać > Gdzie się zatrzymać > Co spakować*),
- proces (*Pieczenie > Robienie pączków > Przygotowywanie ciasta > Ustawianie piekarnika > Odmierzanie czasu*).

Niezależnie od planu organizacyjnego i od tego, jak są zorganizowane obrazy, musisz wiedzieć, jak mieć do nich dostęp.

ODNIESIENIE BEZWZGLĘDNE

Wszystkie odniesienia do obrazów odbywają się za pomocą adresu URL w całości lub w części wraz z nazwą pliku. Adres bezwzględny zaczyna się od protokołu `http://` i zawiera całą ścieżkę dostępu do pliku HTML5. Na przykład poniżej widzimy adres bezwzględny pliku:

```
http://www.smashinghtml5.com/organization/graphics/faces.html
```

Bez względu na to, skąd wywołujemy adres URL, jest on rozpoznawany dzięki nazwie pliku znajdującej się na jego końcu. Tak samo jest ze źródłem (`src`) odniesienia do obrazu. Jeśli Twój kod ma poniższy odnośnik, to bez względu na to, gdzie znajduje się wzywana strona, załaduje się plik *nose.png*.

```

```

Wzywana strona może być na całkowicie innym serwerze i ukaże się pod adresem bezwzględnym.

Zaletą używania tych adresów jest to, że nie musisz się martwić, gdzie strona znajduje się w Twojej witrynie. Nie musisz się nawet przejmować, czy jest na tym samym serwerze. Pozostawia to jednak nadal wiele do życzenia, jeśli chodzi o organizację witryny, a długie adresy URL muszą być podawane bezbłędnie.

ODNIESIENIE WZGLĘDNE

Odniesienie względne jest względne do pozycji wzywanej strony w witrynie lub jej zdefiniowanej bazy. Twoja strona na Twoim komputerze ma raczej pozycję `file`, a nie `http`. Na przykład poniższy adres to pozycja bezwzględna pliku *jakasStrona.html*:

```
"C:\Users\oem\Desktop\HTML5\jakasStrona.html"
```

Jeśli miałbym grafikę w folderze o nazwie *HTML5*, mógłbym użyć jej względnego adresu do wezwania jej z pliku *jakasStrona.html*. Jeśli miałbym na przykład plik *jakasGrafika.png* w folderze *HTML5*, mógłbym użyć tylko poniższego odniesienia względnego:

```

```

Jeśli chciałbym uporządkować swoje obrazy w oddzielnym folderze o nazwie *obrazy* wewnątrz folderu *HTML5*, użyłbym adresu względnego:

```

```

Możesz dodawać kolejne poziomy względne znajdujące się poniżej, rozdzielając je znakiem slash (/). Na przykład bardziej złożony zestaw grafiki wyglądałby tak:

```

```

Poza techniką „drażenia w dół” możesz też użyć techniki „drażenia w górę”. Korzystając z niej, masz dostęp do zawartości folderów swojej wzywanej strony. Przypuśćmy na przykład, że masz poniższą ścieżkę dostępu, a twoja strona *HTML5* jest w folderze *podstawowyFolder*.

```
gornyFolder/srodkowyFolder/podstawowyFolder
```

Aby otworzyć plik z grafiką w folderze *srodkowyFolder*, musisz użyć poniższego formatu:

```

```

Jeśli grafika byłaby w folderze *gornyFolder*, należałoby skorzystać z poniższego formatu:

```

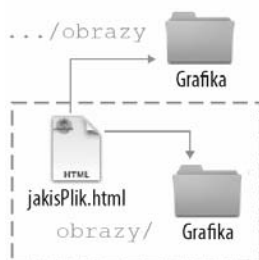
```

Przy używaniu techniki „drażenia danych w górę” nie podaje się nazwy docelowego folderu, który jest na wzywanej stronie; zamiast tego używa się znaków `../`, aż Twoja wzywana pozycja znajdzie się na takim poziomie, na jakim chcesz. Oznacza to, że możesz dotrzeć do dowolnego poziomu i wrócić do innej gałęzi. Na przykład poniżej otwieramy folder *gornyFolder*, a potem wewnątrz folderu *gornyFolder* schodzimy w dół przez folder obrazu do docelowej grafiki:

```

```

Rysunek 5.10 przedstawia pełną ilustrację graficzną dostępu do zawartości w wyższych i niższych poziomach folderach.

Rysunek 5.10. Względne ścieżki dostępu

Tak jak napisałem we wcześniejszym punkcie tego rozdziału, „Ustawianie bazy startowej”, Twoja pozycja względna może być inna niż położenie pliku. Na przykład spójrz na dwie poniższe strony (pliki *Earth.html* i *Alien.html* znajdujące się w folderze rozdziału 5. pod adresem <ftp://ftp.helion.pl/przyklady/tfanh5.zip>). Pierwsza wzywa drugą na innym serwerze, ale jako że baza pierwszej strony jest ustawiona na drugim serwerze, wezwanie jest względne. Pierwszy plik ma nazwę *Earth.html* i jest umieszczony na komputerze lokalnym lub dowolnym serwerze. A jej baza jest ustawiona na *helion.pl* w folderze pliki/TFANH5. Może więc korzystać ze względnego adresu URL, by mieć dostęp do pliku *Alien.html* na całkowicie innym serwerze.

Baza ustawiona na innym serwerze

```
<!DOCTYPE HTML>
<html>
<head>
<base href="http://helion.pl/pliki/TFANH5">
<meta charset="utf-8"> <title>Ziemia</title>
</head>
<body>
<h1>To jest Ziemia</h1>
<a href="Alien.html">Startujemy!</a>
</body>
</html>
```

Strona na innym serwerze

```
<!DOCTYPE HTML>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8"> <title>Planeta Smashing</title>
</head>
<body>
<h1>Strona z serwera kosmitów</h1>
</body>
</html>
```

Mimo że domena pierwszej strony (*Earth.html*) to nie *helion.pl/pliki/TFANH5*, ustawiona baza to *helion.pl*. W rezultacie względny odnośnik do *Alien.html*, który mieści się w *helion.pl*, jest użyty bez potrzeby podawania adresu bezwzględnego.

DO DZIEŁA!

W pierwszym podrozdziale dowiedziałeś się, jak korzystać ze stanu Refresh, by automatycznie zmieniać strony. Popatrz na odnośnik do prac Eadwearda Muybridge'a, by pobawić się trochę z animacją i stanem Refresh.

http://138.23.124.165/collections/permanent/object_genres/photographers/muybridge/contents.html#

Co ciekawe, Muybridge już w roku 1878 był w stanie tworzyć filmy, używając do tego kilku zdjęć. Zanim więc Thomas Edison wynalazł ruchomy obraz, Muybridge robił krótkie filmy (około 12-klatkowe), prezentując animowany widok przeszłości. Uniwersytet Kalifornijski w Riverside zachował i ożywił prace Muybridge'a za pomocą animowanych plików GIF. Aby zobaczyć, jak możesz robić animacje, korzystając z odświeżania stron, pobierz jeden z animowanych plików GIF z kolekcji Muybridge'a z odnośnika powyżej — studia lokomocji — i wypakuj z niego 12 indywidualnych zdjęć. Możesz je wypakować za pomocą programu Adobe Photoshop, Adobe Fireworks i kilku innych. (Wpisz wyodrębni j obrazy z animowanego pliku GIF w wyszukiwarce, by znaleźć wiele sposobów na uzyskanie pojedynczych obrazów. Jeśli masz Maca, możesz użyć aplikacji Preview i tylko przeciągnąć pojedyncze obrazy z aplikacji Preview do oddzielnego folderu).

Kiedy już wypakujesz pojedyncze pliki GIF, ustaw swoją animację, korzystając ze stanu Refresh z elementem meta w sekcji <head> swojego skryptu. Aby zacząć, użyj poniższego skryptu HTML5 (plik *an1.html* znajdujący się w folderze rozdziału 5. pod adresem <ftp://ftp.helion.pl/przyklady/tfanh5.zip>).

```
<!DOCTYPE HTML>
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
<meta http-equiv="refresh" content="0.1; url=an2.html">
<title>Obraz 1</title>
</head>
<body>

</body>
</html>
```

Pojedyncze pliki GIF zostały zapisane z rozszerzeniem *.png* i nazwane od *an1.png* aż po *an12.png* (część *an* ma oznaczać animację). Także 12 plików HTML zostało nazwanych z użyciem w nazwie liter *an*, od *an1.html* po *an12.html*. Jak tylko skończysz, uzyskasz animację spacerującego konia. Jeśli przełączysz się z dwunastej strony z powrotem do pierwszej, koń będzie szedł dalej.

Skorowidz

!DOCTYPE, 23, 41, 54
>, 124
<, 124
 , 50
_blank, 148, 150, 293
_parent, 148
_self, 148
_top, 148
3GP, 226

A

a, 23, 136, 141
 target, atrybut, 148
abbr, 23
accept-charset, atrybut, 290
acronym, 27
action, atrybut, 291
addColorStop(), 284
address, 23
Adobe Browserlab, 30, 31
Adobe Device Central, 227, 228
Adobe Dreamweaver, 34
Adobe Illustrator, 200
Adobe Media Encoder CS5, 226, 227
Adobe Photoshop, 188
akapity, 104
aliasing, 186
align, atrybut, 58, 195, 196
alt, atrybut, 58
alternate stylesheet, 136
Apache, 327
Apple Quick Time Player, 231
Apple Safari, 32
applet, 27
arc(), 280
area, 23
arkusze stylów, 63, 64, 136
article, 22
aside, 22

audio, 22, 206, 210
 autoplay, atrybut, 206
 controls, atrybut, 206
 loop, atrybut, 209
 preload, atrybut, 208, 209
 src, atrybut, 206
author, 142
autocomplete, atrybut, 291
autoplay, atrybut, 206, 234

B

b, 23
background-image, 85
bajt, 82
base, 23, 96, 97
basefont, 27
bdo, 23
bgsound, 27
big, 27
bit, 82
blink, 27
blockquote, 23
body, 23, 43
br, 23, 55, 56
Browserlab, 30, 31
button, 23

C

Camtasia, 230, 231
canvas, 22, 259, 260, 261, 262, 263
 gradienty, 283, 284, 285
 height, atrybut, 263
 koła, 283
 krzywe, 279
 łuki, 280, 282, 283
 obrazki, 269
 rysunki, 263, 265, 266, 267, 274
 siatka, 262, 275
 width, atrybut, 263

caption, 24, 111, 121
 center, 27, 28
 checkbox, pole, 300
 Chrome, 30
 ciasteczka, 318
 cień, 270, 271, 272
 cite, 24
 clearRect(), 267
 code, 24
 codec, 211
 col, 24
 Coleridge, Samuel Taylor, 108
 colgroup, 24
 colspan, atrybut, 128, 130
 command, 22
 content, atrybut, 97
 controls, atrybut, 206, 234
 createLinearGradient(), 283
 CSS3, 62
 dodawanie stylu, 62
 identyfikatory, 69, 71
 klasy, 69
 komentarze, 72
 pseudoklasy, 167, 168
 cudzysłów, używanie, 44, 45

D

dane tabelaryczne, 117, 121
 dane, weryfikacja, 330
 datalist, 21, 22, 298
 dd, 24
 del, 24
 details, 22
 dfn, 24
 dir, 27
 display, 118
 div, 24, 103, 104, 106
 dl, 24
 document, 258
 document.write(), 240
 DOM, 104, 246, 258
 elementy HTML5, 248
 współdziałanie z JavaScript, 246
 drawImage(), 270
 Dreamweaver, 34
 dt, 24
 dźwięk, 205
 efekty dźwiękowe, 215, 217
 formaty, 209

konwersja plików, 215
 tworzenie plików audio, 212

E

em, 24
 embed, 22
 Emerson, Ralph Waldo, 165
 enctype, atrybut, 290
 event, 258

F

fieldset, 24, 303
 figcaption, 22, 111, 112
 figure, 22, 111, 112
 fill(), 264
 fillRect(), 264
 fillStyle, 264
 filtry, 272, 274
 Firefox, 29
 first, 145
 Flash, 322
 FlashKit, aplikacja, 215
 font, 27
 footer, 22, 104
 form, 24, 163, 249, 288
 accept-charset, atrybut, 290
 action, atrybut, 291
 autocomplete, atrybut, 291
 enctype, atrybut, 290
 id, atrybut, 292
 list, atrybut, 298
 method, atrybut, 291
 name, atrybut, 292
 novalidate, atrybut, 290
 target, atrybut, 293
 formnovalidate, atrybut, 291
 formularze, 288, 289
 atomy, 289
 checkbox, pole, 300
 dane wejściowe, 296, 297
 daty, 304, 305
 DOM, 294
 radio, pole, 300
 frame, 27
 frameset, 27

G

geolocation, 308, 313
 latitude, atrybut, 308
 longitude, atrybut, 308
 geolokalizacja, 308, 312
 pobieranie mapy, 309
 szerokość i długość geograficzna, 308
 getContext(), 263
 gęstość pikseli, 68
 GIF, 183
 zmiana rozmiaru, 191
 Google Chrome, 30
 Google Earth, 312, 313
 Google Maps, 308
 gradienty, 283, 284, 285
 grafika
 bitmapowa, 182
 rozmiar, 182, 185, 186, 187, 188, 190, 191, 192
 skala szarości, 194
 warstwy, 184, 185
 wektorowa, 182
 wyświetlanie, 54
 Graphic Information Format, *Patrz* GIF
 grupowanie, 108

H

h1 - h6, 24, 59
 hash, 58
 head, 24, 42, 43, 96
 header, 22
 height, atrybut, 235
 hgroup, 22, 60, 61, 62
 hierarchiczne typy odnośników, 144
 hover, 90, 168
 hr, 24, 108, 109, 110
 href, atrybut, 54, 141
 hreflang, atrybut, 141
 HSL, 77, 78, 79
 hsla, 84
 html, 24, 96
 lang, atrybut, 44
 language, atrybut, 44
 HTML, język, 20
 HTML5, 37
 kontynuowane znaczniki, 23, 24, 25
 niekontynuowane znaczniki, 27
 nowe elementy, 21, 22

przechowywanie, 314, 318
 zdarzenia, 242
 http-equiv, atrybut, 98

I

i, 24
 icon, 139
 id, atrybut, 71, 292
 identyfikatory, 145, 147
 iframe, 24, 150, 151, 152, 173, 217
 sandbox, atrybut, 152
 seamless, atrybut, 152
 srcdoc, atrybut, 152
 ikony, 139, 140, 172
 image, 258
 img, 24, 54, 195
 align, atrybut, 58, 195, 196
 alt, atrybut, 58
 href, atrybut, 54
 src, atrybut, 54
 indeks
 dolny, 25
 górny, 25
 index, 144
 input, 24
 formnovalidate, atrybut, 291
 required, atrybut, 291
 ins, 24
 Internet Explorer, 33
 isindex, 27

J

JavaScript, 98, 99, 100, 239
 canvas, 263, 266, 267, 269
 funkcje, 241
 grafika, 197, 200
 menu, 163
 metody, 255, 256
 obiekty, 255, 256
 obsługa zdarzeń, 242, 243, 244, 245
 pliki zewnętrzne, 240
 przechowywanie danych, 250
 tablice, 254
 typy danych, 251, 252
 umieszczanie na stronie, 240
 wykrywanie zdarzeń, 242
 zmienne, 250, 251

język skryptowy, 239
 język znaczników hipertekstu, *Patrz* HTML, język
 Joint Photographic Experts Group, *Patrz* JPEG
 JPEG, 183, 184
 zmiana rozmiaru, 188, 190

K

kamery internetowe, 228, 229
 kamery wideo, 229, 230
 kbd, 24
 keygen, 22
 keywords, 97
 kod, parsowanie, 38
 kodek, 211
 kolory, 76
 bezpieczne dla przeglądarki, 183
 HSL, 77, 78, 79
 przejrzystość, 84, 85
 RGB, 77, 78, 80, 81
 schematy, 86, 87, 88
 ustawienia heksadecymalne, 81, 83
 używanie nazw, 76, 77
 wartości procentowe, 77, 78
 koła, 283
 komentarze
 CSS, 72
 HTML, 23, 45, 46, 48
 komórka, 128
 kompresja
 bezstratna, 183
 stratna, 183
 konteksty przeglądania, 148, 150, 151
 kontener, 20
 kotwice, 145, 147
 krzywe, 279
 Kuler, 86, 87

L

label, 24
 lang, atrybut, 44
 language, atrybut, 44
 last, 145
 latitude, atrybut, 308
 legend, 24, 303
 li, 24
 linia pozioma, 108, 110
 link, 24, 41, 136
 href, atrybut, 141
 hreflang, atrybut, 141

media, atrybut, 141
 rel, atrybut, 136, 142
 sizes, atrybut, 141
 title, atrybut, 141
 type, atrybut, 141
 list, atrybut, 298
 listy, 104, 106
 nienumerowane, 25, 107
 numerowane, 25, 107
 w nawigacji, 158, 159, 160
 llustrator, 200
 longitude, atrybut, 308
 loop, atrybut, 209, 233

Ł

łuki, 280, 282, 283

M

mail(), 337, 341
 mailto, 142
 map, 24
 mark, 22, 24
 marquee, 27
 media, atrybut, 141
 menu, 24
 meta, 24, 54, 96, 97, 98
 content, atrybut, 97
 http-equiv, atrybut, 98
 name, atrybut, 97
 metadane, 97
 meter, 22
 method, atrybut, 291
 Microsoft Internet Explorer, 33
 miniatury, 173
 Miro Video Converter, aplikacja, 225, 226
 Mobile Safari, 32, 33
 Mosaic, 29
 Mozilla Firefox, 29
 multicol, 27
 Muybridge, Eadweard, 116

N

name, atrybut, 97, 292
 nav, 22, 155
 navigator.appVersion, 197
 navigator.platform, 253

nawigacja, 155, 156
 globalna, 157, 158, 160
 grafika, 172
 iframe, 173, 175
 listy, 158, 159, 160
 pionowa, 167, 169
 pozioma, 167
 projekt, 156
 pseudoklasy, 167, 168
 rozwijane menu, 160
 spójność, 165
 testowanie, 157
 Netscape Navigator, 29
 next, 145
 nobr, 27
 noframes, 27
 noscript, 27
 novalidate, atrybut, 290

0

Obiektowy Model Dokumentu, *Patrz* DOM
 obiekty

JavaScript, 255, 256
 PHP, 334
 object, 25, 324
 obsługa zdarzeń, 242, 243, 244, 245
 odniesienie bezwzględne, 113
 odniesienie względne, 114, 115
 odnośniki, 136
 atrybuty, 141
 ikony, 139, 140
 strony, 141
 typy, 144
 odświeżanie strony, 98
 ol, 25, 106
 onionskin, 31
 Opera, 32
 Opera Mini, 32
 optgroup, 25, 162, 163
 option, 25, 160, 161
 output, 22, 248, 250

P

p, 25, 104
 padding, 124
 paleta kolorów, 87
 integracja ze stroną, 88

paragraf, 25
 param, 25
 parsowanie kodu, 38
 Photoshop, 188
 PHP, 325, 326, 328, 330, 332
 konfiguracja, 327
 obiekty, 334
 operatory, 335, 336
 przechowywanie danych, 332
 stałe, 333
 tablice, 333
 testowanie, 327
 weryfikacja danych, 330
 zmienne, 332

piksele, gęstość, 68

pliki

organizacja, 113
 rozszerzenia, 38, 40
 typy, 38, 40

pływające ramki, 150, 151, 152, 172
 urządzenia przenośne, 175, 176

PNG, 184, 185

zmiana rozmiaru, 191

podpisy, 111

pop(), 255, 256

Portable Network Graphics, *Patrz* PNG

poster, atrybut, 232

pre, 25

prefetch, 140, 141

preload, atrybut, 208, 209, 233

prev, 145

progress, 22

przechowywanie

lokalne, 318

w sesji, 314

przeglądarki, 28

Apple Safari, 32

Google Chrome, 30

Microsoft Internet Explorer, 33

Mozilla Firefox, 29

Opera, 32

przejrzystość, 84, 85, 86

przycisk, 23

pseudoklasy, 167

Q

q, 25

R

radiansy, 280
 radio, pole, 300
 refresh, 98
 Rejestrator dźwięku, aplikacja, 212, 213, 214
 rel, atrybut, 136, 142
 required, atrybut, 291
 RGB, 77, 80, 81
 rgba, 84, 273
 rowspan, atrybut, 128, 130
 rozszerzenia plików, 38, 40
 zmiana ustawień, 39, 40
 rozwijane menu, 160
 rp, 22
 rt, 22
 ruby, 22
 rysunki, podpis, 111

S

s, 27
 Safari, 32
 samp, 25
 sandbox, atrybut, 152
 Scalable Vector Graphics, *Patrz SVG*
 schematy kolorów, 86, 87, 88
 script, 25, 41, 100
 seamless, atrybut, 152
 section, 22
 sekcje, 100, 101, 103, 104
 sekwencyjne typy odnośników, 144
 select, 25, 160, 161, 163
 sizes, atrybut, 141
 skala szarości, 194
 słowa kluczowe, 97
 small, 25
 Sound Studio, aplikacja, 214
 source, 22, 210, 222, 231
 type, atrybut, 210, 211, 231
 spacer, 27
 span, 25, 64
 src, atrybut, 54, 206, 222
 srcdoc, atrybut, 152
 stopka, 104
 stopnie, 280
 zamiana na radiany, 280
 strike, 27
 strokeRect(), 267
 strona
 efekty dźwiękowe, integracja, 217
 elementy, 54

porządkowanie zawartości, 104
 struktura, 57
 zagnieżdżanie, 151

strong, 25
 style, 25, 62, 63
 style wpisane, 62, 68, 69
 sub, 25
 summary, 22
 sup, 25
 SVG, 181, 182
 konwersja z plików .ai, 200
 zmiana rozmiaru, 192
 systemy numeryczne, 82

T

tabele, 25, 26, 117, 118, 121
 elementy, 121
 nadawanie stylu, 122
 nagłówek, 24
 obramowanie, 123, 124
 tło, 125
 złożone, 127, 128
 table, 25, 117, 118, 121
 table-cell, 118
 tablice
 JavaScript, 254
 PHP, 333
 target, atrybut, 148, 293
 tbody, 25
 td, 25, 121, 128
 colspan, atrybut, 128, 130
 rowspan, atrybut, 128, 130
 tekst
 cytowany, 23, 25
 definicja, 24
 kierunek wyświetlania, 23
 kursywa, 24
 mały, 25
 nagłówki, 24
 owijanie wokół obrazka, 58
 pogrubienie, 23
 usunięty, 24
 wyróżniony, 24
 wyświetlanie, 54
 zaakcentowany, 25
 zachowanie oryginalnego formatowania, 25
 złamanie, 55, 56
 textarea, 25
 text-decoration, 90

TextEdit, ustawienia, 40
 tfoot, 25
 th, 25, 121
 thead, 25
 this, 257
 thumbnails, 173
 Tidwell, Jennifer, 156, 166
 time, 22
 title, 25, 42
 title, atrybut, 141
 tło, 85
 tr, 25, 121
 tt, 27
 Tufte, Edward, 123, 156
 twarda spacja, 50
 type, atrybut, 141, 210, 211, 231
 tytuł strony, 42

U

u, 27
 ul, 25, 106
 Uniform Resource Locator, *Patrz* URL
 up, 144
 URL, 54

V

var, 25
 video, 22, 222, 231

- autoplay, atrybut, 234
- controls, atrybut, 234
- height, atrybut, 235
- loop, atrybut, 233
- poster, atrybut, 232
- preload, atrybut, 233
- src, atrybut, 222
- width, atrybut, 235

W

W3C, 118
 wbr, 22, 55, 56
 WebM, 225
 wideo, 221, 222

- formaty, 222, 223, 225
- kompatybilność, 224, 225
- tworzenie, 228, 229, 230

 width, atrybut, 235
 wiersz, złamanie, 55, 56, 57
 World Wide Web Consortium, *Patrz* W3C
 współrzędne kartezjańskie, 262
 wstępne pobieranie, 140, 141
 wykrywanie zdarzeń, 242

Z

zagnieżdżone arkusze stylów, 63
 zagnieżdżony kontekst przeglądania, 151
 zakomentowanie, 46
 zdjęcia, oświetlenie, 191
 zewnętrzne arkusze stylów, 62, 64
 zmienne

- JavaScript, 250, 251
- PHP, 332

 znaczniki, 20, 21, 41

- atrybuty, 21
- części, 43
- elementy, 21
- końca, 41
- początku, 41
- podstawowe, 41
- zagnieżdżanie, 48

WYKORZYSTAJ WSZYSTKIE MOŻLIWOŚCI, JAKIE OFERUJE HTML5. TWÓRZ ŚWIETNIE WYGLĄDAJĄCE, INTERAKTYWNE STRONY NOWEJ GENERACJI!

Po latach intensywnego rozwoju i niemal corocznego wprowadzania nowych, ulepszonych wersji nagle w 2000 roku dla języka HTML nastąpił czas zastój. HTML4 zdecydowanie potrzebował gruntownych zmian. Przełom nastąpił w 2008 roku, gdy organizacja W3C opublikowała pierwszy szkic standardu HTML5. Spotkał się on z tak entuzjastycznym przyjęciem, że od samego początku otrzymał mocne wsparcie rynku. Wciąż rozwijany HTML5 ma do zaoferowania sporo nowych możliwości, które dają ambitnym webmasterom i programistom duże pole do popisu! Czy jesteś gotów po nie sięgnąć?

Ten podręcznik pokaże Ci, jak zacząć pracę z najnowszą wersją HTML5, używać znaczników tego języka oraz różnych atrybutów i wartości. Dowiesz się, jak pracować z CSS oraz zapewniać swoim stronom doskonały wygląd i poprawne wyświetlanie na wszelkich możliwych nośnikach. Zobaczysz, jak zoptymalizować media w sieci, i zaczniesz sprawnie korzystać z tekstu, grafiki, audio, wideo czy nawigacji w przeglądarkach kompatybilnych z HTML5. Nauczysz się używać elementu canvas, autor wprowadzi Cię w podstawy JavaScriptu i obiektowego modelu dokumentu (DOM) w HTML5. Ponadto zaczniesz stosować PHP do przetwarzania informacji wprowadzanych w postaci formularzy oraz przeczytasz o nowych obiektach geolocation i ich zaskakujących właściwościach. Skorzystaj z tej niezwyklej książki, a całą wiedzę, której potrzebujesz, by zacząć działać, będziesz mieć w zasięgu ręki!

Dzięki tej książce nauczysz się m.in., jak:

- pracować ze znacznikami HTML5 i CSS3
- zaprojektować strukturę witryny
- pracować z wartościami kolorów
- stworzyć przejrzystą i intuicyjną nawigację strony
- umieszczać grafikę oraz pliki audio i wideo na stronach HTML5
- wykorzystywać moc elementu canvas w HTML5
- korzystać z formularzy HTML5
- tworzyć interaktywność, zagnieżdżać obiekty i przechowywać informacje

Bill Sanders jest zawodowym programistą, zajmującym się tworzeniem stron internetowych, projektowaniem informacji i interfejsów. Prowadzi także kursy z takich obszarów, jak HTML5, CSS3, Adobe Flash, ActionScript 3.0, ASP.NET, C# czy PHP. Pracuje na Uniwersytecie Hartford, a na swoim koncie ma już kilka bestsellerowych podręczników, m.in. na temat JavaScriptu i ActionScriptu 3.0.

ISBN katalogowy: 6 6 2 7

Księgarnia Internetowa:
<http://helion.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900

0 601 339900

Helion

Sprawdź najnowsze promocje:

- <http://helion.pl/promocje>
- Książki najchętniej czytane:
- <http://helion.pl/bestsellery>
- Zamów informacje o nowościach
- <http://helion.pl/novosci>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
<http://helion.pl>

helion.pl
księgarnia
internetowa

WILEY

ISBN 978-83-246-3317-3

Cena 59,00 zł

9 788324 633173

Informatyka w najlepszym wydaniu